

ПІДРОЕНЕРГЕТИКА УКРАЇНИ

№ 4
2012

Співзасновники журналу

ПАТ "Укргідроенерго"
 ПАТ "Укргідропроєкт"
 ДП "НЕК "Укренерго"
 ЗАТ АК "ЕНПАСЕЛЕКТРО"
 Інститут електродинаміки НАН України

Засновано в січні 2004 р.

Зареєстровано в Державному комітеті телебачення та радіомовлення України
 Реєстраційне свідоцтво КВ№ 8552 від 18 березня 2004 р.

Журнал входить до переліку затверджених ВАК України видань для публікації праць здобувачів вчених ступенів.

Видавець

ТОВ "Інститут електроенергетичних проблем"
 тел.: (044) 454-24-16; 454-25-23;
 E-mail: snl@ied.org.ua; gmf@ied.org.ua

Редакційна рада журналу

Голова редакційної ради
Сирота І.Г.

Заступники голови редакційної ради
Стогній Б.С., Поташник С.І., Шидловський А.К.

Члени редакційної ради

Бондаренко Ю.М.
Воцинський К.В.
Грубой О.П.
Карамушка О.М.
Кириленко О.В.
Кривицький В.В.
Кучер В.Г.
Лучніков В.А.
Резцов В.Ф.
Счастливий Г.Г.
Урманов О.Б.
Федоренко Г.М.
Шевчук В.М.

Шеф-редактор — **Федоренко Г.М.**
 Заст. шеф-редактора — **Воцинський К.В.**
 Випусковий редактор — **Сорокіна Н.Л.**
 Юридичне забезпечення — **Голікова С.В.**
 Відповідальний секретар — **Гутіна Ж.С.**
 Комп'ютерна верстка та дизайн — **Сорокіна Н.Л.**
 Коректор — **Біла Р.К.**

Адреса редакції:

м. Вишгород, ПАТ "Укргідроенерго"
 Тел.: **(045-96) 5-82-05**
 Факс: **(045-96) 2-20-07**
 E-mail: ptod@ges.kv.energy.gov.ua

Журнал друкується за рішенням:
 Вченої ради Інституту електродинаміки НАН України
 Протокол № 17 від 20.12.2012 р.,
 та науково-технічної ради ПАТ "Укргідроенерго"
 від 20.12.2012 р.

Оригінал-макет та друк: ТОВ "КВІЦ"
 04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 19-21
 тел.: (044) 417-21-72; 462-48-51

У журналі здійснюється експертне рецензування та наукове редагування статей.

Передрук матеріалів дозволяється лише за письмовою згодою шеф-редактора.
 При цитуванні посилання на журнал «Гідроенергетика України» обов'язкове.
 Надіслані матеріали не повертаються.

З М І С Т

Урочистості з нагоди 80-річчя ДніпроГЕСу.....	2
Введення в експлуатацію верхнього водоема Дністровської ГАЭС и воздушной линии электропередачи Дністровської ГАЭС — БАР.....	4
Канівський ГЕС — 40 років.....	5
НАУКА — НАУКОВО-ТЕХНІЧНОМУ ПРОГРЕСУ В ГІДРОЕНЕРГЕТИЦІ	
ГУРИН В.А., РЯБЕНКО О.А., ТИМОЩУК В.С., ЧЕРНОБИЛЬ О.Є. Наукове супроводження коригування параметрів дамб верхньої водойми Дністровської ГАЕС під час будівництва	7
ФЕДОРЕНКО Г.М., ПАЩЕНКО Е.А., САВЧЕНКО Д.А., КОСТЮЧЕНКО І.А. Высокотеплопроводная изоляция с применением модифицирующих добавок и полимерных композиций	12
ГРЕБЕНИКОВ В.В., ГАМАЛЕЯ Р.Р., ПРЬИМАК М.В., ШЫМЧАК П.П. Сравнительный анализ дисковых электрогенераторов для малой энергетики на основе ферритовых и ниодимовых магнитов.....	16
ГРУБОЙ А.П., ДЬЯКОВ В.И., КУБАНОВ В.Г., ШОФУЛ А.К., САЛТОВСКАЯ Д.А., РАССОВСКИЙ В.Л., ФЕДОРЕНКО Г.М. Обеспечение работоспособности подпятника гидроагрегата при разгерметизации его гидравлической системы.....	22
ГРУБОЙ А.П., ДЬЯКОВ В.И., КУБАНОВ В.Г., САЛТОВСКАЯ Д.А. Автоматизация проектно-конструкторских работ.....	24
ГРУБОЙ А.П., ШОФУЛ А.К., БЕРЧЕНКО Ю.Н., ЛОГВИНОВ В.П., БАРАНОВ И.В., ГУГЛЯ Е.Д. Оценка качества изоляции обмоток статоров крупных электрических машин методом измерения частичных разрядов.....	29
АРИПХАДЖАЕВ Н.Э., ЗОЗУЛИН Ю.В., КУЗЬМИН В.В., ЛИВШИЦ А.Л. Модернизация турбогенераторов ТГВ-300 — научно-технические основы и опыт эксплуатации.....	31
БОРОДАЕНКО А.С. О реконструкции 2-ой секции основной системы шин Каховской ГЭС.....	35
КУЧЕРЯВА И.Н. Современные изоляционные материалы для силовых кабелей: преимущества и возможности совершенствования..	37
РАССОВСКИЙ В.Л., ЛИТВИНЕНКО Ю.В., КУЧЕР С.В. Новітні проекти ПАТ "Укргідроенерго" в оновленій енергетичній стратегії	44
ЕНЕРГЕТИЧНА МОЗАЙКА	
ЖУК А.П. Саяно-Шушенські уроки.....	47
СЕМЕНОВ А.Н. 50-летие Министерства топлива и энергетики Украины.....	49
КАРАМУШКА О.М. Мала гідроенергетика України. Стратегія та поточні проблеми розвитку. Погляд Асоціації "Укргідроенерго".....	52
Нові можливості для енергетичної незалежності	56
Ресурсний потенціал розвитку нетрадиційних джерел енергії в ХХІ столітті.....	57
Энциклопедический подарок энергетикам и электротехникам.....	58
Международная энергетическая премия "Глобальная энергия" — 2012.....	59
Лауреаты Нобелевской премии за 2012 год	60
Зміст журналу "Гідроенергетика України" за 2012 рік.....	62
Асоціації "Укргідроенерго" — 10 років!	64
КОНФЕРЕНЦІЇ, ВИСТАВКИ, СЕМІНАРИ	

Шановні колеги! Вітаю Вас із Днем Енергетика!

Щороку в цей день енергетики, підводять підсумки своєї діяльності за рік, що минає, будують плани на майбутнє. Нам завжди приємно звітувати про досягнення, пишатися ними всім колективом.

Розвиток гідроенергетики є важливим в Україні, адже ми маємо значний гідропотенціал наших річок, в першу чергу Дніпра та Дністра.

ПАТ "Укргідроенерго" за 2012 рік провело реконструкцію 2-х гідроагрегатів, що збільшило встановлену потужність наших ГЕС на 10,0 МВт. до 5036,0 МВт, надалі реконструкція продовжується.

Значним здобутком в енергетиці в жовтні 2012 року було введення в експлуатацію верхнього водосховища Дністровської ГАЕС. Це дозволить збільшити виробництво електроенергії станції втричі.

Перший гідроагрегат Дністровської ГАЕС був введений в 2009 році, а в 2014 році будуть працювати 3 гідроагрегати.

Дністровська ГАЕС стане найпотужнішою гідроакумуючою станцією Європи. Проводяться роботи з продовження будівництва Канівської ГАЕС та проектні розробки Каховської ГЕС-2.

ПАТ "Укргідроенерго" здобуло в 2012 році і підтвердило свою ділову репутацію, яка визнана і на міжнародному рівні.

Сьогодні гідростанції нашого товариства – сучасні електроенергетичні об'єкти, які є візитною карткою міст, поряд з якими вони розташовані.

Шановні друзі! Дозвольте побажати Вам здоров'я міцного на довгі роки, всіляких гараздів, сонця у вікна, доброти у серці, радості щодня і щогодини! Нехай ніколи у житті Вас не минають удача і щастя!

Дякую Вам за відданість своїй професії і звитяжну працю!

З повагою

*Генеральний директор
ПАТ "Укргідроенерго"*

І.Г. Сирота

"АСОЦІАЦІЯ "УКРГІДРОЕНЕРГО" – 10 років!

10 років тому Асоціація "Укргідроенерго" була заснована з метою захисту соціальних, культурних та економічних інтересів своїх членів, консолідації їхніх зусиль для підвищення ролі гідроенергетики в енергетичному балансі України, забезпечення надійності і високої ефективності роботи гідроелектростанцій. Основною задачею Асоціації є створення в суспільстві громадської думки, яка сприяла би розвитку гідроенергетичної галузі України та відповідного клімату, який би підтримувався на нормативно-законодавчому рівні.

Історично так склалося, що фактично більшість членів Асоціації працюють разом не один десяток років. Члени Асоціації – це високопрофесійні спеціалісти, які представляють практично всі регіони України.

До Асоціації входять колективи 26 підприємств в тому числі:

- ПАТ "Укргідроенерго",
- ПАТ "Укргідропроєкт",
- ВАТ "Турбоатом",
- ДП НЕК "Укренерго",
- ТОВ "НТК Енпаселектро",
- ПрАТ "СВС-Дніпро",
- ПАТ "Дніпро-СпецГідроЕнергоМонтаж",
- ПрАТ "Метробуд",
- ТОВ "Харківенергоремонт",
- ОП "ЕлКор",
- ВП "Южно-Українська АЕС",
- ПрАТ "Банкомзв'язок",
- ТОВ "Дністер-СпецГідроЕнергоМонтаж",
- ПАТ "Київенергоремонт",
- ТОВ "Енергоінвест",
- ПАТ "Полтавський турбомеханічний завод",

- Зовнішньоекономічна Асоціація "Новосвіт",

- ТОВ "Інжинірінгова компанія "Синтез",
- ТОВ "Енергетично-дорожнє будівництво",
- ТОВ "Антикор плюс",
- ПАТ "Укрводопроєкт",
- ТОВ "Будмонтажсервіс 1",
- ТОВ "Автомагістраль-Південь",
- ТОВ "Лабірінт полюс"

та 24 індивідуальних члена Асоціації.

Члени Асоціації успішно здійснюють практичну роботу з будівництва гідроенергетичних об'єктів "під ключ", реабілітацію та реконструкцію обладнання гідроелектростанцій, в тому числі і малих ГЕС, експлуатацію діючих ГЕС та ГАЕС України.

Всі 10 років Асоціацію "Укргідроенерго" очолює гідроенергетик, Герой України Семен Ізрайлевич Поташник. Під його керівництвом Асоціація завоювала високий авторитет в українському суспільстві та повагу керівників Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Комітету з питань ПЕК Верховної Ради України, інших державних закладів та інституцій.

На честь 10-річчя Асоціації "Укргідроенерго" багатьох її членів нагороджено "Подяками" Міністра енергетики та вугільної промисловості України. Крім того, кожного з членів Асоціації нагороджено "Почесними відзнаками" Асоціації, а тих членів організації, які є її членами з першого року створення, було нагороджено настільними знаками "10 років разом з Асоціацією "Укргідроенерго".

**Поздравляем Вас с Новым Годом и Рождеством!
От всего сердца желаем Вам здоровья, счастья,
профессиональных успехов и процветания!**